

на етническите малцинства у нас и особено това на ромите, все още не припознават като проблем и съответно лишават управлянските звена в образователната система от възможността да се вземат решителни мерки по решаване на проблема с образователната сегрегация на ромските деца от обособените ромски квартали в по-големите градове на България.

При сега действащия Закон за народната просвета в известна степен би се откликнало на тази потребност, ако към него се добави текст, който да насирачава и покровителства приобщаването на децата с небългарски и български майчин език. В тази насока след член 26 от ЗНП е необходимо да бъде записан като нов член следният текст:

„Чл. ... (1) При наличие на необходимото условие учениците, чийто майчин език не е български, да бъдат записвани в училища и в паралелки, в които преобладават ученици, чийто майчин език е български.

(2) Необходимо условие по смисъла на този закон е наличието на територията на населеното място на училища (училище), в които преобладаващият брой ученици е с майчин български език.“

2.3. Решения на проблемите с училищната сегрегация на ромите в чужбина

2.3.1. Източна Европа

В почти всички източноевропейски бивши социалистически страни, в които ромите са значителна част от етническите малцинства, е наличие проблемът с образователната и училищната сегрегация. За отбележване е факторът на желание от страна на ромската общност във всяка една от тях за интеграция в обществото на мнозинството и особеното значение, което отдават на образоването за тази цел. Едновременно с това обаче е наличие и проблемът с неподготвеността на правителствата на тези държави да посрещнат с успех това предизвикателство, което най-често се тълкува като високомерие, незабелязване, подценяване, дискриминативно отношение и т.н. от тяхна страна. В тези държави огромната част от ромите си приличат по уседналия начин на живот, което предполага близки по форма и съдържание решения за тяхната интеграция чрез образование.

В Унгария

Ситуацията с образоването на ромите в Унгария е сходна на нашата, поради което тази държава може да ни служи като добър пример. Според Виктория Мохачи-Бернат (комисар по интеграцията на ромите в унгарското образователно министерство) всяко пето ромско дете не посещава училище. Създадена е програма за десегрегация на училищата и класовете с ромски деца от учебната 2001/2002 година насам. Ръководството, контролът и методическата помощ по програмата се осъществяват централизирано от специален комисариат за десегрегация, създаден за целта в унгарското министерство на образоването. Към него функци-